ANUL IV Mai-Iunie 1927 No. 5 şi 6

MONITORUL
Uniunei Oraşelor din România

Organ Oficial al Asociaţiei Comunelor Urbane

Apare lunar sub conducerea Biuroului Central al Uniunei Oraşelor

ABONAMENTUL
Pe an: 240 Lei

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
la Secretariatul General al Primăriei Capitalei, Palatul Şuţu
Piaţa Brătianu Bucureşti

ABONAMENTUL
Pe an: 240 Lei

SUMARUL:

1. Necesitatea unei legi speciale pentru oraşe de *Dr. E. Dandea*
2. Din marile probleme edilitare ale Bucureştilor de *Iuliu Pascu*
3. Contract între oraşul Bucureşti şi Compagnie Aérienne Française pentru ridicarea planului fotogrametric al Municipiului.
4. Caet de sarcine pentru executarea planului oraşului Bucureşti.
5. Informaţii.
6. Recenzii.

D-sale

D-lui Primar al Oraşului

BUCUREŞTI
—
TIPOGRAFIA ION C. VĂCĂRESCU STR. UMBREI 4.
1927

www.dacoromanica.ro

NECESITATEA UNEI LEGI SPECIALE PENTRU ORAŞE

de Emil Dandea, Tg.-Mureş

Am scris de 8 ani, când numai mi s'a dat prilej şi am spus-o cu toate ocaziunile, îndeosebi la congresele anuale a «Uniunei Oraşelor», că avem nevoe de o legiuire administrativă specială pentru oraşe.

Convingerea aceasta mi s'a întărit mereu în cei opt ani de practică administrativă în România Intregită.

In dreptul public de înainte de Unire, legislaţia referitoare la oraşe, dispoziţiunile cari priveau administraţia oraşelor, se aflau încadrate şi împrăştiate între textele referitoare la comune şi judeţe. Măsura aceasta rea, durere, s'a menţinut şi în noua Lege pentru unificarea administrativă. Aceasta cu toate că Uniunea Oraşelor a înaintat celor în drept, încă din vreme, un memoriu care cuprindea în punctul 1 al moţiunei următoarele:

«*Să se redacteze, în cadrele reformei administrative, o lege specială a oraşelor, aceleaşi dispoziţiuni neputând corespunde atât pentru comunele rurale, cât şi pentru cele urbane, care trăiesc în împrejurări sociale şi economice cu totul deosebite*». Moţiunea votată la propunerea scriitorului acestui articol, în al doilea congres al «Uniunei Oraşelor Române», ţinut în ziua de 18 Octomvrie 1922.

Uniunea şi-a exprimat desideratul acela, bazat pe cunoaşterea împrejurărilor şi a învăţăturilor vieţii administrative practice. Credem că nu trebue prea multe dovezi, ci este azi deja evident, că în ce priveşte administraţia locală, aceleaşi amănunţite dispoziţiuni legislative, nu pot corespunde deodată şi împrejurărilor, nevoilor din comunele rurale şi celor din comunele urbane. Oraşele, mai ales cele mai mărişoare, trăesc în împrejurări sociale şi economice cu totul deosebite de comuna rurală, de sate. In oraşe viaţa e mai concentrată şi mai intensă, din toate punctele de vedere. Din motive economice, în special datorită sistemului capitalist al producţiei timpului nostru, oraşele adună şi concentrează în ele forţele materiale şi culturale ale ţării.

Se creiază întreprinderi industriale şi comerciale, instituţiuni culturale, condiţiuni de trai mai confortabil. Viaţa culturală-socială mai înaintată este accesibilă în oraşe şi pentru massele mari ale poporului. Iluminatul electric şi cu gaz, pavarea stradelor, apaductele, băile, încălzirea centrală şi cu gaz, parcurile, locurile şi ocaziile de distracţie, şcolile superioare, spitalele, bibliotecile ş. a. sunt toate rezultatele stării economice, culturale şi a dorinţei împreunată cu sacrificii ale cetăţenilor, de a fi părtaşii unei civilizaţii cât mai superioare.

Dacă legislaţia noastră administrativă (legea contabilităţii publice.) nu mai satisface nici comunele rurale, unde se face o administraţie mai patriarhală, mai simplă, menţinerea ei în oraşe este o imposibilitate. Conducerea oraşelor implică o răspundere tot mai mare şi mai multilaterală. Se cere imperios conducătorilor vederi mai largi, se cere ca ei să fie indicaţi prin *pregătirea* lor, calificaţi să poată concepe, creia şi realiza un program de politică comunală sistematică, bine gândită şi prevăzătoare.

Administraţia în general, dar mai ales în ce priveşte starea specială din oraşele noastre trebue să aibă în vedere, afară de postulatele menţionate şi alte consideraţiuni. In prima linie trebue să fie pătrunsă de acest adevăr: că *este ceva ce e mai mult ca judeţul şi oraşul, anume*: Ţara. Orice teorii ştiinţifice, orice principii abstracte trebuesc cercetate mai întâi din acest punct de vedere. Ar fi un păcat de neiertat să imităm numai instituţiile altor ţări mai înaintate, unite de secole, ba de mii de ani, fără a ţine seamă, dacă introducerea normelor de orânduire străine este prielnică pentru soluţionarea problemelor sociale culturale şi economice ale ţării noastre noui întregite, adică pentru realizarea bunei stări generale şi a misiunii etnice a poporului român.

Din motivele arătate, legiuirea administrativă, în special cea referitoare la oraşe, nu trebuia făcută în mod pripit şi mai ales în materie admi-

www.dacoromanica.ro

nistrativă nu se poate face o bună legiferare fără pregătirile şi studiile statistice peste care nu se poate trece.

De ex. în Austria s'a pregătit rezolvarea reformei ad-tive timp de peste trei ani. Cei mai chemali oameni, au făcut mai bine de doi ani numai studii premergătoare, atât în ce priveşte partea doctrinară şi principiară, cât şi în privinţa aplicării practice. Comisiunea desemnată pentru pregătirea reformei administrative din Austria a făcut o anchetă, în prealabil, în diferite părţi ale ţării şi a cunoscut pe această cale opiniile tuturor factorilor indicaţi, prin asociaţiile de industrie, comerţ, meseriaşi, muncitori, agricultori, funcţionari, şi în felul acesta a adunat un bogat material statistic.

In această ordine de idei, trebue să spunem că o reformă, asupra căreia ori oamenii de ştiinţă, ori administratorii de fapt, sau nici unii nici alţii, nu pot spune un cuvânt hotărâtor, nu poate fi corespunzătoare nevoilor reale, — mai ales la noi în o ţară închegată. Acesta este şi cazul proiectatei reformă a L. U. O asemenea operă, pentru a corespunde nevoilor, se poate închipui numai redactată de Ministerul de Interne în înţelegere deplină asupra părţii financiare cu Ministerul de Finanţe şi conform opiniilor celor mai buni teoreticiani — în primul rând al Universităţilor — şi ale practicianilor din toate provinciile româneşti, care reprezintă tot atâtea sisteme. Proiectul, aşa pregătit, ar trebui apoi împărţit spre studiare şi opiniare tuturor oraşelor membre ale «Uniunii oraşelor», uniunilor funcţionarilor şi administratorilor orăşeneşti de pretutiudeni. Propunerile făcute ar urma să fie centralizate şi debătute de către comisiunile de redactare, spre a se adapta reforma tuturor nevoilor reale, primindu-se şi armonizându-se ceeace s'a adeverit în practică că este bun, din experienţa aplicării L. U. A. şi a experienţilor din trecut. Numai o reformă aşa elaborată poate prevedea maximul dispoziţiunilor necesare şi a soluţiunilor potrivite necesităţilor şi nevoii de progres.

«Uniunea oraşelor» cuprinde în sine toată ţara, e în măsură să se pronunţe în deplină cunoştinţă de cauză asupra dispoziţiunilor şi legilor, ce tre buesc aduse pentru consolidarea şi perfecţionarea administraţiei orăşeneşti.

Cu toate că «Uniunea Oraşelor» a cerut şi expresis verbis guvernului, ca să fie prealabil ascultată în asemenea chestiuni, Legea Unificării Administrative azi în vigoare totuşi s'a depus pe birourile Parlamentului fără ca ea să fie cunoscută barem, de cei cari trebuiau să o aplice.

Nu Uniunea a putut influenţa introducerea unor texte bune în lege, ci influenţa personală care o avea personalitatea care era atunci întâmplător în fruntea ei. Dar dispoziţiunile menite să se scoată politica şi să asigure o administraţie românească pretutindeni în oraşe, unde este atâta nevoe, nu au putut fi introduse nici prin autoritatea d-lui Dr. Costinescu, primarul de atunci al Capitalei. Aşa funcţionarii trebue să lupte în executarea legii cu greutăţi de neînvins, cari s'ar fi putut delătura prin ascultarea lor. O atare lege — cum avem încă unele — nu se poate executa cum ar trebui. Nouile consilii comunale ne arată, că efectul legii este adesea altul ca cel intenţionat de legiuitor: este *înstrăinarea oraşelor sau decăderea edilitară.*

Chiar în cazul când legea ar fi acceptabilă din punctul de vedere al consideraţiunilor teoretice şi al technicei legislative, ia nu corespunde necesităţilor din punctul de vedere al vieţii noastre naţionale, sociale şi al împrejurărilor din diferite provincii.

Situaţiunea naţional-culturală a României de azi nu admite o administrare prin elemente laice. Aceasta se poate face eventual în Olanda, unde aproape fiecare ţăran a absolvit universitatea înnainte de a se reîntoarce la ocupaţiunile sale rurale. Nici chiar în oraşele noastre nu aflăm elemente chemate de a conduce o administraţiune publică modernă, necum la comunele rurale. Politicianismul bântue în conducerea comunelor.

O repet din nou, numai o administraţiune condusă de funcţionari de carieră, stabili în marginile legii, au capacitatea şi posibilitatea de a face o administraţiune orăşenească modernă la înălţimea nevoilor noastre naţionale şi sociale.

www.dacoromanica.ro

DIN MARILE PROBLEME EDILITARE ALE BUCUREŞTILOR

Patriarhia, Palatul Ministerului de Interne şi al Preşedenţiei Consiliului de Miniştri. Un nou parc în centrul Capitalei

Intr'o revistă a *Uniunei Oraşelor* trebue să se discute desigur numai marile probleme edilitare prezintate în mod permanent sub aspectul interesului general şi comun al Uniunei. Din acest punct de vedere a ne ocupa de mici chestiuni edilitare sau de probleme pur locale am eşi din cadrul raţiunii de a fi al unui asemenea organ. Prin importanţa unică şi formidabilă a organizărei unei capitale într'un stat politic centralist ca al nostru, problemele ei edilitare prezintă însă un interes deosebit şi general pentru politica edilitară a tuturor oraşelor. Nu am greşi, cred; afirmând chiar, că marile probleme edilitare şi arhitectonice ale capitalei prezintă însă-şi un interes superior de stat, până într'atît ele se identifică cu nevoile statului.

Intre aceste mari probleme edilitare ale capitalei, s'a discutat în ultimul timp, acea a unei noi şi grandioase Patriarhii, care să fie nu numai biserica oficială a neamului, dar şi monumentul arhitectonic reprezentativ prin excelenţă al civilizaţiei noastre actuale.

De la piramidele şi sfinxul etern străbătând prin veacuri geniul egiptean şi până la Statuia Libertăţii dela New-York; din primele civilizaţii ale lumei şi până la cele mai nouă, arhitectura a fost aceea care a sintetizat mai bine efortul colectiv al popoarelor şi puterea lor constructivă.

Prima chestiune ce s'a pus şi singura care s'a pus, privitor la Patriarhie, a fost aceea a locului zidirei sale.

Dintre toate părerile publicate noi credem cu convingere că părerea d-lui Profesor N. Iorga de a se ridica Patriarhia pe actulul teren ocupat de Arsenalul Armatei, este cea mai bună. Intr'adevăr, dealul Spirei oferă singurul punct al Bucureştilor cu o largă şi frumoasă perspectivă. Degajând vechea şi frumoasa construcţie istorică a Arhivelor Statului cu biserica lui Mihai Viteazul, de toate clădirile ce o înconjură, atît înspre Bulevardul Principele Mircea, cît şi înspre străzile Mihai Vodă şi Sfinţii Apostoli, pentru a sădi în loc o frumoasă grădină în vechiul stil românesc, am pune faţă în faţă două monumente reprezentând în chip măreţ două mari epoci ale istoriei noastre ilustrate de Marii Capitani Mihai Viteazul şi Regele Ferdinand.

Că Arsenalul trebue mutat din centrul capitalei, nimeni, afară de acel personal beneficiari ai acestui nonsenz edilitar, nu se mai îndoeşte. Terenul este vast şi oferă toată întinderea şi toate condiţiunile necesare pentru biserică, palatul, curtea interioară şi parcul patriarhiei. Acestui teren i s'ar adăogi mici exproprieri înspre str. Sfinţii Apostoli, Bateriilor şi Militari, pentru a fi mărginit pe toate laturile sale de mari şi frumoase bulevarde, care vor da larg şi cel mai uşor acces circulaţiei la ocaziunile celor mai intense aglomerări de popor. In faţa actualei intrări principale a arsenalului, ar trebui să se deschidă un squar şi o scară monumentală până în str. Isvor, complectate la capătul lor de bulevardul proectat în spre Gara de Nord prin str. Berzei.

Astfel văzută Patriarhia, într'o mare de flori şi de grădini ea va fi cu drept impunătoare privită din toate părţile oraşului şi mai ales dinspre diferitele părţi ale Bulevardului Elisabeta, care este incontestabil cea mai

www.dacoromanica.ro

frumoasă arteră a Bucureştilor şi dela palatul Cotroceni.

*

Dar Patriarhia ar câştiga enorm încă prin două lucrări ce se impun: soluţionarea problemei Dâmboviţei şi mutarea postului central de pompieri din dosul palatului Ministerului Lucrărilor Publice, pentru a se clădi în locul său palatul Ministerului de Interne şi al Preşedinţiei Consiliului de Miniştri..

Actualul ministru de Interne d-l Octavian Goga preocupat de nevoile ministerului de interne voeşte să-i clădească noul palat chiar pe actualul său teren complectat cu clădirile expropriabile din jurul său. Se va obţine astfel desigur un tereu frumos şi bine proporţionat, mărginit de patru străzi. Dar deşi va fi în pur centru al oraşului, palatul nici nu va avea perspectivă, nici mai ales nu va fi monumentul decorativ al Capitalei, fiindcă neavînd nici o deschidere spre Calea Victoriei, va suferi totdeauna consecinţele de a fi situat pe o stradă laterală şi închisă, ci nu pe una din principalele artere ale oraşului, cum e Bulevardul Elisabeta.

Pentru aceste motive noi propunem zidirea palatului Ministerului de Interne in locul postului central de pompieri, şi anume astfel încât să formeze un singur şi impunător palat împreună cu palatul Ministerului de Lucrări Publice, căruia i s'ar mai putea eventual adăugi un etaj fără a i se micşora valoarea artistică, dimpotrivă sporindu-i-o.

In acest cel mai vast palat al capitalei ar fi loc şi pentru instalarea Preşedieţiei Consiliului în primul etaj al actualei faţade principale dinspre Bulevardul Elisabeta.

Este într'adevăr inexplicabilă menţinerea celui mai înalt serviciu public în stat Consiliului de Miniştri într'un local atît de impropriu şi meschin. Preşedinţia Consiliului trebue să aibă vaste saloane de recepţie, sofrageria şi vesela necesară pentru primirea oaspeţilor iluştri şi chiar găzduirea lor. Deasemeni ea trebue să aibă şi un apartament corespunzător pentru locuinţa particulară a primului ministru şi familiei sale, aşa cum este şi la Londra şi Paris.

Acest palat ar fi elegant flancat la stânga de noul palat al vămei poştei şi squarul său, iar la dreapta ar trebui înlocuită Imprimeria statului (Monitorul Oficial) de o *avenue* care ar prelungi Cişmigiul până la Patriarhie, întocmai cum e prelungită grădina Luxembourg la Paris, până la Observatoriul astronomic.

Toate aceste palate, grădini scări şi bulevarde ar constitui un cadru imens şi superb Patriarhiei n'ar da Bucureştilor un centru lărgit şi înălţător.

Notăm că este absolut necesar în acelaş scop estetic, caşi din punct de vedere al circulaţiei ca porţiunea Dâmboviţei dintre podurile Mihai Vodă şi Lazăr să fie toată acoperită cu un pod cu o poarte carosabilă şi anume acea care ar uni str. Sfinţii Apostoli cu str. Gutenberg, iar restul transformată în grădină, cari terenul ce se obţine prin neapărata dărâmare a clădirilor dintre str. Isvor şi splaiul Arhivelor.

In aceste condiţiuni Capitala ar câştiga în plin centru un nou parc mai mare decât Cişmigiul; parc atât de binevenit şi necesar.

Ar fi atât de frumoasă această realizare, şi mai puţin costisitoare desigur decât orice alte planuri posibile, încât credem că merită să fie cât mai bine studiat planul ce-l propunem şi cât mai discutat.

Iuliu Pascu
Membru la Consiliul Legislativ

NOTĂ. Ideia ridicării Patriarhiei pe dealul arsenalului, se vede, are mai multe paternităţi. Există la Primărie şi un stue diu în acest sens al D-lui Prof. Ing. Sfintescu în colaborarcu D-l Arhitect I. Burcuş, de mai mult timp. Problemele mari edilitare ale Capitalei sunt însă altele, mult mai arzătoare şi mai realizabile. Clădirea Patriarhiei este un interes de stat, căruia îi incumbă să suporte toate cheltuelile unei asemenea vaste întreprinderi, Chestiunea aşezării clădirilor publice în cuprinsul oraşului este evident de cel mai mare interes edilitar şi e bine că s'a ridicat o voce, care cere în această privinţă mai mult studiu şi mai multă regulă, căci până astăzi, fie care instituţiune a statului a clădit unde întâmplarea a hotărît.

C. S.

www.dacoromanica.ro

CONTRACT INTRE ORAŞUL BUCUREŞTI ŞI COMPAGNIE AERIENNE FRANCAISE

pentru ridicarea planului fotogrametric al municipiului

Intre subsemnaţii: D-l Dr. I. Costinescu, consilier delegat al oraşului Bucureşti, lucrând în numele Municipiului Bucureşti, în baza împuternicirei ce i s'a dat de Delegaţia Permanentă prin decizia ei din 10 Februarie 1927,

de o parte,

şi D-l Eugen Fatta din Suresnes, str. Etienne Dolet 18, din partea Companiei Aeriene Franceze din Suresnes (Franţa), împuternicit cu procură în regulă cu data de 28 Ianuarie 1927 anexată la prezentul contract,

de altă parte,

a intervenit următorul contract:

Art. I. — Obiectul contractului.

Oraşul Bucureşti încredinţează Companiei Aeriene Franceze, care acceptă, lucrările mai jos arătate, în condiţiunile ce urmează:

1. Planul fotografic, conform caietului de sarcini anexat la scara 1/5000 (un milimetru reprezentând cinci metri) al întregului teritoriu al Municipiului Bucureşti, întinzându-se până la calea ferată de centură (zonele A, A', B şi C ale planului alăturat în suprafaţă aproximativă de 36.800 hectare.

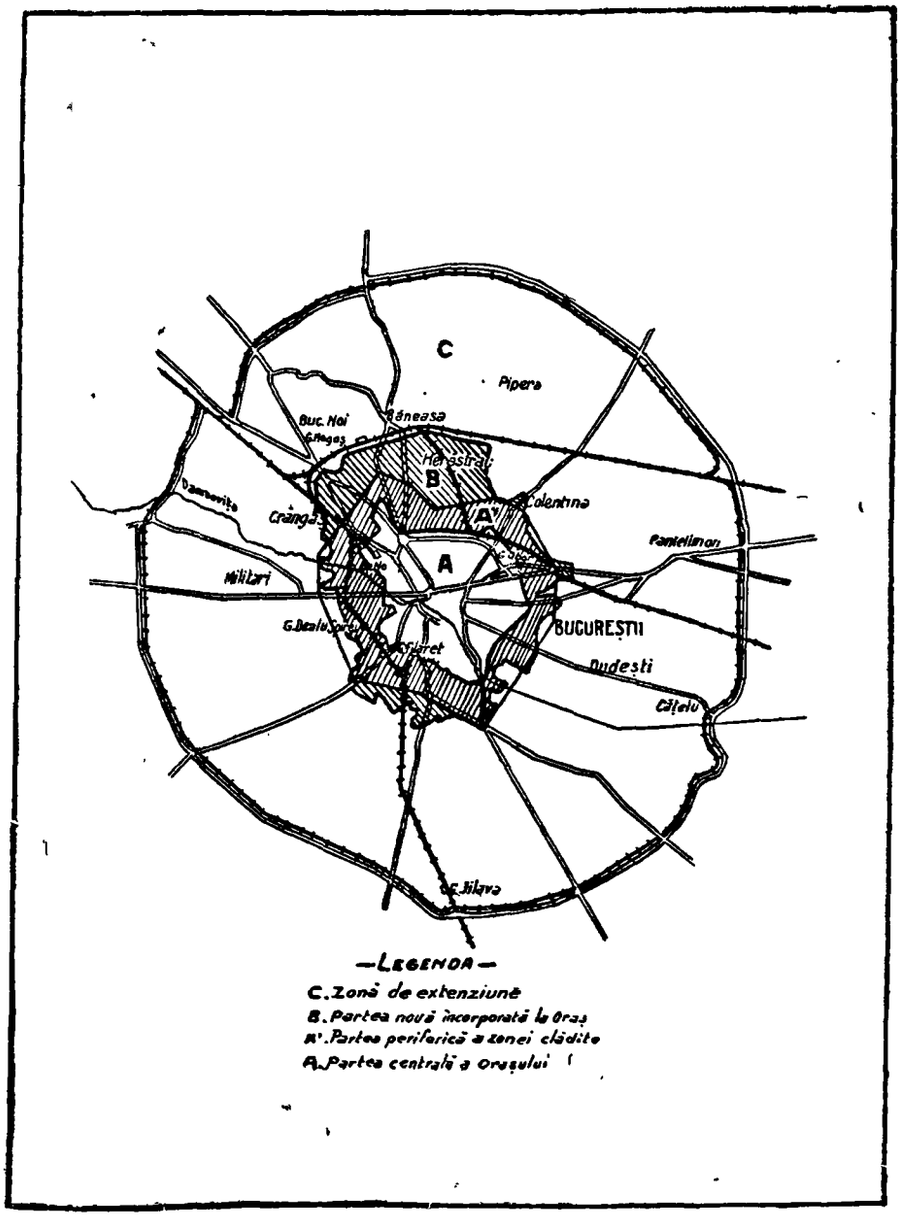

www.dacoromanica.ro

2. Planul grafic şi fotografic conform caetului de sarcini anexat la scara 1/1000 (un milimetru reprezentând un metru) al aglomeraţiilor cuprinse în zona C din planul alăturat, având o suprafaţă aproximativă de 2500 hectare.

3. Planul grafic şi fotografic, conform caetului de sarcini anexat, la scara 1/1000 (un milimetru reprezentând un metru) al zonei B a Municipiului definită pe planul alăturat, având o suprafaţă aproximativă de 1800 hectare.

4. Planul grafic la scara 1/500 (doi milimetri egal cu un metru) al zonei B, definită pe planul alăturat, obţinut prin mărirea planului 1/1000 prevăzut la § 3.

5. Planul grafic, conform caietului de sarcini anexat la scara 1:5000 (un milimetru egal cu cinci metri) al zonelor A, A' şi B al planului alăturat, având o suprafaţă aproximativă de 6800 hectare.

6. Toate piesele prevăzute în caietul de sarcini.

Caietul de sarcini face parte integrantă din prezentul contract.

Art. II. — Modul de execuţie.

Planurile mai sus notate vor fi executate cu ajutorul fotografiei aeriene şi al operaţiilor necesare de triangulaţie, de îndrumuire şi verificare pe teren. Ele vor fi conforme, ca definiţii, caracteristici şi prezentare, cu condiţiile technice prevăzute în caietul de sarcini.

Art. III. — Documente.

Oraşul Bucureşti va pune la dispoziţia Companiei Aeriene Franceze toate triangulaţiile şi planurile existente ale zonelor ce trebuesc ridicate, în cazul când acestea există. Planurile pot fi consultate sau reproduse de Compania Aeriană Franceză într'un birou al Primăriei, pus la dispoziţia ei. Clauza aceasta nu priveşte planurile secrete de ordin militar.

Art. IV. — Controlul operaţiunilor.

Operaţiunile vor fi executate sub controlul inginerilor serviciului respectiv al Municipalităţii, atât în ceeace priveşte operaţiunile cari vor fi făcute în România, cât şi în ceeace priveşte operaţiunile ce vor fi făcute în atelierele Companiei Aeriene Franceze la Suresnes, conform dispoziţiunilor indicate în caietul de sarcini.

Ministerul de Răsboi va puteà în timpul tuturor acestor operaţiuni — dacă doreşte — să exercite orice control în ceeace priveşte siguranţa naţională.

Art. V. — Proprietatea clişeelor şi reproducerile.

Clişeele vor trebui să fie fără defecte şi vor deveni proprietatea oraşului Bucureşti. Ele vor fi predate la recepţia definitivă a lucrărilor.

Compania Aeriană Franceză se angajează a ţine secret clişeele, reproducerea lor şi toate elementele topografice relative la execuţia lucrărilor şi de a nu efectua, nici vinde sau comunica nici o reproducere fără autorizaţia expresă şi înscris a d-lui Primar al Bucureştilor.

Rămâne bineînţeles că Autorităţile Române vor acorda Companiei Aeriene Franceze autorizaţia de a reproduce pentru publicaţiile sale, anume părţi din aceste documente, alese de ele.

Art. VI. — Condiţii de plată.

Pentru executarea lucrărilor mai sus arătate Compania Aeriană Franceză va primi suma de:

10.685 Lire sterline (zece mii şase sute optzeci şi cinci) calculată după cum urmează:

a) Planul fotografic şi toate piesele anexate (Art. I § 1,/6) . . . . . Lire sterlinge 5.935

b) Planul grafic şi fotografic al aglomeraţiunilor din zona C (Art. I § 2) . . Lire sterlinge 1.900

c) Planurile grafice şi fotografice (Art. I § 3 şi 4) . . . . . Lire sterlinge 1.910

d) Planul grafic la 1:5000 (Art. I § 5) » 940

Plăţile vor fi efectuate după cum urmează:

A) 1.300 Lire sterlingel a semnarea contractului.

B) 1.300 Lire sterlinge după primul zbor al primului avion sosit la Bucureşti;

1. 1.300 Lire sterlinge la livrarea şi recepţia provizorie a probelor fotografice directe, corespunzând planului 1:5000 a întregului teritoriu.

2. 1.300 Lire la livrarea şi recepţia provizorie a probelor fotografice directe, corespunzând pla-

www.dacoromanica.ro

nurilor 1:1000 pentru zona B şi aglomeraţiunilor din zona C.

3. 1.300 Lire la livrarea şi recepţia provizorie a planului fotografic 1:5000 prevăzut la art. I, § 1, *plătibili cel mai curând* la finele lunei Ianuarie 1928.

4. 1.300 Lire la livrarea şi recepţia provizorie a *tirajelor provizorii* (înainte de a se scri textu pe planuri) a planurilor prevăzute la art. I § 2, adică planul 1:1000 al aglomeraţiilor zonei C şi al tirajului provizoriu al planului grafic la 1:5000 (art I. § 5), excepţie făcând planul 1:5000 al zonei B.

5. 1.300 Lire la livrarea şi recepţia provizorie a tirajelor provizorii (înainte de a se scri textul pe planuri) a planurilor prevăzute la art. I § 3 la 1:1000 zona B.

6. 1.300 Lire la livrarea definitivă şi recepţia provizorie a planurilor prevăzute la art. I § 2, 3 4 şi 5 la 1:1000, 1:500 şi 1:5000.

Plăţile se vor face prin viriment în contu Companiei Aeriene Franceze la o bancă din Bucureşti, care va fi indicată de C. A. F. reţinând pentru a forma o garanţie de 1065 Lire sterline 10% din toate plăţile dela No. 1—6 (A şi B fiind dispensate de reţineri de garanţie).

In cazul când oraşul Bucureşti va cere reproduceri suplimentare de planuri fotografice, aceste reproduceri îi vor fi furnizate pe preţul de 1 (una) Liră sterlingă de metru pătrat de fotografie, indiferent de scări, livrat la Bucureşti, necuprinzând taxele vamale cum a fost prevăzut la art. XI.

Art. VII. — Decomptarea suprafeţelor.

In cazul când suprafeţele definite pe planul alăturat ar diferi de evaluările menţionate la art. I, cu mai mult de 50 (cincizeci) hectare pentru fiecare plan, o modificare proporţională în plus sau în minus va fi făcută preţurilor indicate la articolul VI. Decomptarea suprafeţelor va fi rotunjită în plus în multiplii de cincizeci hectare cum este prevăzut în caetul de sarcini.

Balanţa comptului rezultat din aplicarea prezentului articol, va fi făcută pe factura relativă la fiecare livrare definitivă.

Art. VIII. — Termene de executare.

1. Livrarea probelor directe relative la planul 1:5000 a întregei zone (art. I § 1) *1 Septembre 1927*

2. Livrarea probelor directe relative la planurile 1:1009 (art. I, § 2, 3) *15 Octomvre 1927*

3. Livrarea planului fotografic la 1:5000 al întregei zone (art. I § 1 . . *31 Decemvre 1927*

4. Livrarea tirajelor înainte de a se scri textul pe planuri, după cum e prevăzut la art. I § 2 şi 5, exceptând planul 1:5000 al zonei B . . . . . *31 Ianuarie 1928*

5. Livrarea tirajelor (înainte de a se scri textul pe planuri) cum e prevăzut la art. 1 § 3 . . . . . *31 Martie 1928*

6. Livrarea planurilor definitive şi a pieselor anexe prevăzute la art. I § 2, 3, 4, 5 şi 6 . . . . . *31 Mai 1928*

Clişeele vor fi remise după notificarea recepţiei definitive a tuturor lucrărilor şi numai după sosirea acestor clişee în bună stare, la Bucureşti, garanţia reţinută va putea fi restituită.

Pentru paragrafele 1, 2 şi 3 recepţiile provizorii vor fi făcute într'un termen de 15 zile după sosirea furniturei la Primăria Bucureşti.

Pentru paragrafele 5 şi 6 termenele vor fi de una lună şi pentru paragraful 4 recepţia provizorie va fi făcută cel mai târziu la 31 Martie 1928, cu condiţia ca livrarea să se facă înainte de 28 Februarie.

In cazul când ar surveni vre-o întârziere în facerea plăţilor, C. A. F. va avea dreptul de a întârzia tot cu atâta livrarea imediat următoare, celelalte termene rămânând neschimbate cum a fost prevăzut la acest articol.

Art. IX. — Contestaţii, Penalităţi, Rezilieri, Garanţie.

In cazul când s'ar produce între părţi vre-o contestaţie care nu ar putea fi rezolvată prin bună înţelegere, diferendul va fi supus unui arbitraj de trei persoane. Arbitrii vor fi: un arbitru numit de Municipiul Bucureşti, un arbitru numit de C. A. F. în termen de douăzeci zile după notificare şi un al treilea arbitru care va fi preşedintele Consiliului Technic Superior din Ministerul de Lucrări Publice al României.

www.dacoromanica.ro

Decizia arbitrilor va fi acceptată de ambele părţi, In tot cazul singura jurisdicţie competentă recunoscută de părţile contractante va fi aceia a instanţelor din Bucureşti pentru toate diferendele ce rees din prezentul contract.

Art. X.

Clauzele de penalităţi, de reziliere, de garanţie şi orice alte clauze, sunt prevăzute în caietele de sarcini si în anexele sale, cari fac parte integrantă din prezentul contract.

Pentru executarea celor prezente C. A. F. îşi alege domiciliul la Bucureşti la reprezentantul său, d. Jacques Sabattier, str. Şelari, 18, unde i se va putea face orice notificare în mod valabil.

Art. XI.

Taxele vamale, propriu zise, pentru intrarea tuturor materialelor în România cad în sarcina Municipiului, atât pentru materialul ce va fi importat provizoriu, cât şi pentru cel care va fi importat definitiv. In cazul când Primăria nu va putea obţine scutirea taxelor vamale, sumele cerute vor fi avansate de C. A. F. Ele vor fi de îndată restituite de Municipalitate.

Taxele de timbru şi înregistrare vor cădea în sarcina C. A. F.

Art. XII.

Făcut în dublu exemplar, fiecare exemplar fiind redijat în româneşte şi franţuzeşte.

In caz de discordanţă între cele două texte, cel francez va fi singur valabil.

Făcut în Bucureşti, azi 15 Februarie 1927.

p. Primarul Municipiului
Bucureşti

(ss) Dr. I. COSTINESCU

Delegatul Companiei Aeriene
Franceze

(ss) EUG. FATTA

Piese anexate contractului

1. Un caiet de sarcini.
2. Un plan la scara 1:50.000 cu indicaţia zonelor A, A', B şi C.
3. Exemplar servind de model pentru planul fotografic 1:5000.
4. Exemplar servind de model pentru planul grafic 1:1000.
5. Exemplar servind de model pentru planul grafic 1,5000 şi servind ca probă pentru toate hârtiile pe care se vor face reproducerile planurilor grafice.
6. Exemplare de planuri existente la Primărie:
   a) o planşă 1/5000;
   b) o planşă 1/1000;
   c) 4 planşe 1/500

No. 4644/927.

www.dacoromanica.ro

CAET DE SARCINI

pentru executarea planului oraşului Bucureşti de către **Compania Aeriană Franceză**

«Compagne aerienne française» (denumită C. A. F.) este însărcinată cu executarea lucrărilor mai jos arătate în condiţiunile următoare:

Art. 1. — Definiţiunea lucrărei.

1. Plan fotografic la scara 1 5000 (un milimetru pentru 5 metri) al întregului teritoriu al oraşului Bucureşti, ce se întinde până la calea ferată de centură, adică a zonelor A, A', B şi C din planul 1/50.000 anexat contractului; suprafaţa aproximativă: 36.800 (trei zeci şi şase mii opt sute) hectare.

2. Un plan la scara 1/1.000 (un milimetru pentru un metru) al tuturor aglomeraţiunilor conţinute în zona C din planul 1/50.000.

Limitele acestor aglomeraţiuni vor fi fixate de de comun acord după copiile fotografice din lucrarea prevăzută la paragraful de mai sus; Municipiul are facultatea de a restrânge sau lărgi zona ce trebuie ridicată, sau chiar de a elimină unele aglomeraţiuni.

Suprafaţa aproximativă e de 2.500 hectare (două mii cinci sute).

3. Plan la scara 1/1.000 (un milimetru pentru un metru) al zonei B din planul 1/50.000.

Limita exactă a acestei zone va fi precizată după copiile fotografice din lucrarea dela paragraful 1.

Suprafaţa aproximativă: 1800 (una mie opt sute) hectare.

4. Un plan la scara 1/500 (doi milimetri pentru un metru) al aceleiaşi zone B.

5. Un plan grafic la scara 1/5000 (un milimetru pentru cinci metri) a zonelor A, A', şi B.

Suprafaţa aproximativă: 6.800 hectare (şase mii opt sute.)

Art. 2. — Furnituri.

Se va furniza:

1. In ce priveşte planul fotografic prevăzut la articolul 1, paragraful 1:

a) 1 (una) colecţie a copiilor fotografice directe a clişeelor orizontale cu un tablou de asamblaj a acestor copii, pe pânză de calc.

b) 10 (zece) exemplare ale planului fotografic la scara 1/5000, împreună cu un tablou de asamblaj a foilor acestui plan pe pânză de calc.

c) 5 (cinci) colecţii complecte a copiilor redresate la scara 1/5000, a fiecăruia din clişeele utile.

d) 1 (unu) tablou al coordonatelor punctelor de triangulaţiune sau de restituţiune care vor fi ridicate de C. A. F. în vederea restituirei clişeelor, mpreună cu un carnet de crochiuri ale acestor puncte de triangulaţiune sau de restituţie, care să dea posibilitatea de a le regăsi pe teren.

e) 2 (două) reproduceri ale planului fotografic al întregei zone a Municipiului (A, A', B şi C) la scara 1/10.000 pe o singură foaie încadrată.

f) 2 (două) exemplare ale aceleaşi reproduceri a planului fotografic, prezentate în acelaş mod, dar la scara 1/20.000.

2 şi 3. In ceeace priveşte planurile 1/1.000 prevăzute la art. I, paragraful 2 şi planul 1/1.000 la acelaş articol paragraful 3;

Se va furniza:

a) 1 (una) colecţie de cópii fotografice directe cu un tablou de asamblaj a acestor cópii, pe pânză de calc.

b) 2 (două) exemplare a planurilor fotografice la scara 1/1.000 împreună cu tablourile de asamblaj a foilor acestui plan.

www.dacoromanica.ro

c) 1 (una) colecție de cópii redresate la scara 1 1.000 a clișeelor utile.

d) 1 (unu) exemplar plan grafic la scara 1/1.000 pe hârtie Wattman lipit pe pânză și 50 (cincizeci) exemplare reproduse, dintre cari unul pe pânză de calc.

e) 1 (unu) tablou al coordonatelor punctelor de restituțiune ridicate de Compania Aeriană Franceză cu un carnet de crochiuri al acestor puncte dând posibilitatea de a le regăsi pe teren.

4. In ce privește planul la scara 1/5000 pe hârtie Wattman lipit pe pânză și 50 (cincizeci) exemplare reprodus, dintre cari unul pe pânză de calc cu un tablou de asamblaj a foilor acestui plan.

5. 1 (unu) exemplar plan grafic la scara 1/5.000 a zonelor A, A' și B pe hârtie Wattman lipit pe pânză și 50 (cincizeci) exemplare obținute prin reproducere dintre care unul pe hârtie de calc, împreună cu un tablou de asamblaj a foilor acestui plan.

6. Toate clișeele originale intermediare și d reproducere a planurilor redresate.

Art. III. — Caracteristice.

Un model din fiecare din lucrările arătate mai jos este anexat contractului, semnat de ambele părți si în dublu exemplar.

1. *Plan fotografic.* — Planul fotografic va fi obținut prin redresare, punere la scară și justa punere a clișeelor, bazându-se pe canevasul topografic stabilit pe teren.

Observațiune.

Elementele cari vor fi utilizate la întocmirea planului fotografic la scara 1/5.000 sunt susceptibile a fi utilizate mai târziu de către Compania Aeriană Franceză pentru stabilirea planului grafic la scara 1/500 dacă orașul o dorește.

2. *Plan grafic la scara 1/1.000.* — Planurile grafice la scara 1 1.000 vor avea următoarele caracteristice :

Desemnul tuturor drumurilor dimpreună cu amplasarea amenajamentelor vizibile (tramvaye, căi ferate pe șosea, trotoare, arbori, etc.)

In interiorul blocurilor, reprezentarea schematică a caselor izolate sau grupurilor de case prin conturul lor aparent orizontal și tente de coloare gri-deschis în interiorul conctrucțiilor pe Wattman, iar pe hârtie de calc cu roz deschis.

Se vor reprezenta de asemenea împrejmuirile vizibile sau grupurile de arbori și plantații importante.

Totuși lucrările și instalațiunile de interes pur militar indicate ca atare de către Municipiu (forturi, pirotechnii) nu vor fi detaliate; se va reprezenta numai perimetrul exterior, iar interiorul va fi mascat.

Bărăcile de lemn nu vor figura pe planurile grafice.

Indicațiunile numelor ce vor figura pe planurile grafice precum și detaliile interioare ale blocurilor de case vor fi furnizate de către serviciile Municipiului București pe un exemplar provizoriu al planului, ce va fi predat în acest scop.

Nivelmentul va fi raportat pe aceste planuri sub formă de curbe de nivel cu echidistanța de 0,50 m. (aceste curbe vor fi trasate în culoare sepia pe originalul Wattman și negru pe reproduceri), iar în lungul tuturor căilor de comunicație la toate răspântiile și schimbările de pantă nivelmentul va fi arătat sub formă de puncte cotate.

In rezumat planurile grafice la scara 1 1.000 vor conține cel puțin aceleași date pe teren și construcțiuni și acelaș fel de scris, ca planurile anexate contractului.

3. *Planul grafic la scara 1 500.* — Planul grafic la scara 1/500 va fi obținut prin mărirea planului 1 1.000; el va avea deci aceleași indicațiuni ca acesta din urmă.

Art. IV. — Prezentarea.

1. *Planuri fotografice.* — Probele directe, cele zece planuri fotografice la scara 1:500 și exemplarele planurilor fotografice la 1:1000 asamblate, vor fi executate pe hârtie de bromură cu luciu; toate copiile puse la scară și neasamblate vor fi executate pe hârtie mată.

In ce privește cele zece planuri fotografice la scara 1 5000 prevăzute la art. II § 1 b, primul din aceste planuri va fi executat direct prin juxtapunerea cópiilor redresate, celelalte nouă vor fi

www.dacoromanica.ro

executate prin reproducerea fotografică a celui dintâiu. Ele vor fi împărţite în foi de formatul 1 m./0,50 m.; diviziunile planului vor fi făcute aşa fel ca să se reducă la minimum numărul foilor, dar trebue să concorde cu diviziunea planului existent al Bucureştiului. Ele vor fi lipite pe cartoane cari vor avea sus şi la stânga marginea uniformă de 2 c. m. iar jos şi la dreapta limitele cartonului vor fi exact aceleaşi ca şi limitele fotografiei.

Pe marginea cartonului se vor scrie inscripţiunile conform cu planurile existente din cari s'a dat un model casei C. A. F.

Impărţirea în careuri va fi trecută pe toate planurile inclusiv cele grafice.

2. *Planuri grafice la 1:1.000.* — Planurile grafice la 1:1.000 vor fi divizate în foi de formatul 0,50 m. x 0,50 m. lăsând de toate părţile o margine uniformă de doi centimetri cel puţin corespunzând diviziunilor planurilor existente ale Municipiului şi susceptibile de a forma împreună un ansamblu.

Ele vor avea un quadrilaj paralel cu axele de coordonate din 10 în 10 centimetri în linii foarte fine, permiţând a compensa la un moment dat jocul hârtiei.

Punctele de triangulaţie şi de restituire vor fi indicate pe acest plan cu numărul lor.

3. *Plan la 1/500.* — Planul la 1:500 se va prezenta în acelaş chip ca şi planul 1/1.000 dar în foi de 1.00 m. pe 1,00 m. lăsând de toate părţile o margine uniformă de cel puţin doi centimetri.

Art. V. — Canevas topografic.

Canevasul topografic necesar redresării şi punerii cliseelor la scară, va cădea în sarcina Companiei Aeriene Franceze pentru toate suprafeţele ridicate, afară de zonele A şi A'.

Acest canevas va cuprinde determinarea coordonatelor unui număr oarecare de puncte fixe alese pe fotografii.

Operaţiunile necesare acestei determinări vor fi:

1. O triangulaţie de ordinul al 4-lea care va fi legată de triangulaţia existentă a cărei elemente vor fi furnizate casei C. A. F. la semnarea contractului.

Dacă este imposibil de a regăsi elementele triangulaţiei deja executate, C. A. F. va trebui să execute alta şi să facă şi o măsurătoare de bază.

Punctele de primul şi al doilea ordin (cam treizeci) vor trebui să fie puncte absolut fixe ale terenului. In cazul când nu ar exista nici un detaliu fix şi precis, vor fi fixate prin borne de un model aprobat de serviciul technic al oraşului.

Spezele de fabricare a bornelor, transportul lor şi aşezarea lor, vor cădea în sarcina comunei, care le va plăti direct furnizorului. Modelul şi preţul vor fi în prealabil aprobate de Primărie. C. A. F. are întreaga răspundere pentru aşezarea lor pe teren cu toată precizia cerută.

Punctele de primul şi al doilea ordin vor putea depăşi zona ce trebue ridicată.

Toate elementele acestei triangulaţii (carnetele de observaţie, calcule, etc.) vor trebui să fie predate Municipiului.

Ele vor trebui numerotate, prezentate sub o formă clară, certificate de antrepriză şi însoţite de un memoriu explicativ.

Proiectul ridicării geodezice va fi prezentat serviciului technic al oraşului înainte de execütare.

Şeful acestor lucrări va face cunoscut în acelaş timp adresa sa la Bucureşti.

Primăria va putea asista la toate operaţiunile necesitate de aceste lucrări şi face toate verificările ce le va crede de cuviinţă.

Origina coordonatelor va fi aleasă de acord cu Serviciile Municipiului.

Axele de coordonate vor fi orientate paralel cu axele geografice.

2. Indrumuiri ataşate triangulaţiei de mai sus.

Este bineînţelee că pentru executarea planului fotografic şi grafic la 1:5.000 al zonelor A şi A', C. A. F. va utiliza ca element de restituire planul la 1:4.000 şi 1:500, plan existent al acestor zone ale oraşului Bucureşti.

Aceste planuri vor fi puse la dispoziţia ei şi fotografiile vor fi puse la scară pe aceste documente prin coinciderea celui mai mare număr de puncte.

www.dacoromanica.ro

Art. VI. — Gradul de precizie. Lucrari geodezice.

Baza va fi măsurată, dacă va fi cazul, cu o precizie de 50.000 şi se va face măsurătoarea în ambele sensuri.

La unghiuri se va admite o toleranţă de închidere de zece secunde.

In ce priveste îndrumuirile, gradul de precizie va fi:

1:1.000 pentru lungimile laturilor cari nu vor trece de 300 m. şi 2 centigrade pentru unghiuri

Indrumuirile vor trebui să fie închise şi sprijinite pe lucrările geodezice.

In ce priveşte poziţia planimetrică a punctelor de detaliu C. A. F. garantează o precizie grafică prezentând o precizie absolută de un sfert de milimetru pentru determinarea unui punct.

Art. VII. — Nivelment.

Nivelmentul va fi executat prin poligoane închise sprijinindu-se pe repere de nivelment, care vor fi furnizate de Municipiu. Aceste repere vor fi două cel puţin în fiecare zonă de ridicat sau cel puţin la 2 km. de fiecare zonă. Pentru aglomeraţiunile cuprinse în zona C rataşarea la nivelmentul general nu va fi făcută decât dacă există un reper la cel puţin un km. sau dacă acest reper este aşezat de Municipiu înainte de terminarea lucrărilor de nivelment, cari vor fi executate pe teren de C. A. F. Această dată va fi aproximativ la finele lunei Iulie 1927.

Pentru zonele care nu vor îndeplini aceste condiţiuni, nivelmentul lor nu va fi retaşat la nivelmentul general al oraşului Bucureşti.

Reperele nivelmentului de primul ordin vor trebui să fie fixate pentru a permite regăsirea cotelor de nivel. Modelul acestor repere va fi supus aprobării Municipiului. Spezele de procurare, de transport şi de punere pe teren privesc Municipiul; supravegherea pozei şi exactităţei pe teren sunt pe răspunderea C. A. F.

Gradul de precizie. — a) Pentru punctele fixate ale nivelmentului de primul ordin toleranţa admisă va fi de 10 mm. V_D

b) Pentru staţiunile de al doilea ordin, această toleranţă va fi de 27 mm. $V\overline{D}$

c) Pentru celelalte puncte citate, toleranţa va fi de 50 mm. + 27 mm. $V\overline{D}$

(D. fiind exprimat în Km.)

In cazul când precizia reperelor existente sau aşezate de comună între timp va fi inferioară acelei impuse prin prezentul caiet de sarcini, Municipiul nu va putea pretinde pentru nivelmentul rataşat la aceste puncte o precizie superioară aceleia a punctelor furnizate.

Notă.

Planul fotografic nefiind decât o serie de imagini juxtapuse şi puse la scară după canevasul fotografic, prezintă neapărat deformări şi nepotriviri de racordare a probelor între ele. Aceste deformaţiuni datorite diferenţelor de nivel ale terenului, nu pot fi corijate decât în raportarea grafică.

Ele sunt relativ mici pentru regiunile puţin accidentate (până la denivelări de 25 m. pentru scara 1/5.000).

Art. VIII. — Verificări şi recepţii.

Verificarea planurilor va putea fi făcută:

In ceeace priveşte *operaţiunile de restituire* prin controlul acestor operaţiuni în chiar atelierele C. A. F. prin inginerii serviciului respectiv al Municipiului.

In ceeace priveşte lucrările geodezice, nivelmentul şi *planurile grafice* ele însăşi, verificarea va fi făcută la Bucureşti, în prezenţa unui reprezentant al C. A. F. convocat special prin scrisoare recomandată adresată la domiciliul din Bucureşti, zece zile cel puţin înainte de data fixată pentru operaţiunile de verificare.

Comisiunea de recepţie va putea face orice măsurătoare va crede de cuviinţă pentru a stabili precizia şi orice control pentru a se asigura că toate condiţiunile prevăzute în caetul de sarcini şi în contract sunt îndeplinite.

1. In caz că toate condiţiunile vor fi îndeplinite în momentul recepţiei definitive a tuturor lucrărilor, procesul-verbal de recepţie va fi trimis C. A. F. care va înapoia apoi toate clişeele şi reţinerea îi va fi restituită.

2. In caz când vor fi găsite de comisie erori

www.dacoromanica.ro

puțin importante și puțin numeroase la recepția provizorie sau la recepția definitivă, corecția erorilor semnalate va trebui să fie făcută de C. A. F. până la recepția definitivă.

3. In cazul când vor fi făcute erori superioare celor tolerate într'o proporție egală sau inferioară numărului de 10% al măsurătorilor făcute, planșela în cari figurează aceste erori, vor fi refuzate și refăcute de C. A. F. In cazul când numărul de planșe refuzat va fi egal sau superior cu 10% din numărul planșelor privitoare la planul respectiv, planul va fi refuzat în întregime.

Recepțiunea definitivă a întregei lucrări se va hotărî în termen de cel mult trei luni dela predarea tuturor planurilor definitive prevăzute la art. VIII a contractului și II al caetului de sarcini (furnituri) și după predarea tuturor documentelor relative la lucrările de geodezie prevăzute la art. V (canevas topografic) și la art. VII (nivelment).

Pentru decontarea suprafețelor, numai zonele din interiorul conturului intră singure în calcul.

Planșele din marginea zonei vor avea același format ca și celelalte, însă părțile care cad în afara zonei vor rămânea în alb.

Art. IX. — Scrierea planurilor.

Numele de scris pe planuri vor fi indicate de serviciile Municipiului pe un exemplar provizoriu remis în acest scop de către C. A. F. sau pe un existent. Aceste indicațiuni vor fi transmise casei C. A. F. în termen de două luni după remiterea exemplarului provizoriu.

C. A. F. va trebui să eșaloneze trimiterea exemplarelor provizorii pe măsura executării lor.

Art. X. — Controlul operațiunilor.

Operațiunile vor fi executate sub controlul inginerilor Municipiului și al delegaților Ministerului de Răsboi, desemnați pentru aceasta pentru a garanta interesele apărării naționale.

Următoarele dispoziții principiale vor trebui să fie adoptate de C. A. F.

1. Luarea fotografiilor va începe în Aprilie și se va face pe cât posibil la aceleași ore pentru ca să fie o oarecare uniformitate în dispoziția și lungimea umbrelor.

Se interzice avioanelor C. A. F. de a zbura la mai mult de 2 km. în afara liniei forturilor sub pedeapsă de reziliere a contractului, în cazul că n'ar avea autorizația scrisă a Ministerului de Răsboiu.

La plecarea fiecărei misiuni (în sbor) clișeele vor fi numărate, iar la aterizare vor fi sigilate până la developare. Acecte operațiuni vor fi făcute de Primărie.

2. Operațiunile geodezice și de nivelment vor putea fi controlate în cursul executării lor de către Municipiu.

3. Operațiunile de laborator.

Clișeele vor fi developate la București sub supravegherea delegatului Primăriei.

La cererea delegatului însărcinat cu controlul, vor putea fi suprimate anumite detalii de interes militar chiar pe clișeele originale. Clișeele nereușite vor fi distruse în fața delegatului Primăriei.

In cazul când operațiunile de fotogrametrie nu vor fi făcute în România, clișeele vor fi trimise sigilate la Suresnes.

4. Lucrările cari vor fi executate în atelierele C. A. F. la Suresnes, vor fi controlate de irginerii serviciului respectiv al Municipiului în ceeace privește execuția și precizia lucrărei. Dacă Ministerul de Răsboi dorește, el va putea trimite de asemenea un delegat pentru a asista la aceste lucrări.

5. Controlul execuției diverselor operațiuni ale lucrărei nu angajează cu nimic Municipiul în ceeace privește recepția acestor lucrări.

Art. XI. — Penalități.

In cazul când una din lucrările prevăzute la cap. VIII al contractului (termene de livrare) nu va fi complect predate la data prevăzută, vor fi aplicate penalitățile următoare: (afară de cazul de forță majoră).

Pentru primele 15 zile de întârziere 1 liră sterlină pe zi.

Pentru cele 15 zile următoare câte 2 lire pe zi.

După a 30-a zi, 5 lire sterline pe zi.

Aceste penalități vor fi reținute din primele plăți cari se vor face în favoarea C. A. F. Dacă

www.dacoromanica.ro

întârzierea în predarea uneia din lucrări depășește trei luni, întregul contract va fi reziliat de drept în favoarea Municipiului.

Cazurile de forță majoră, spre exemplu: război, evenimente grave, oprind sau întârziind lucrările, timp rău persistent și întârziind mai mult de o lună luarea clișeelor, etc., trebuesc recunoscute de comun acord de părțile contractante și constatate prin procese-verbale.

Dacă vor fi neînțelegeri în această privință, vor decide arbitrii.

Art. XII. — Accidente. Responsabilități.

Accidentele de orice natură, cari ar putea surveni în timpul întregei durate a lucrărilor și în particular în timpul sborurilor personalului C. A. F. oricăror delegați însărcinați cu controlul sau oricăror particulari străini întreprinderei, cad în sarcina întreprinderei; de asemenea și toate stricăciunile rezultând din aceste accidente.

Art. XIV. — Rezilieri.

Municipiul poate rezilia contractul în următoarele cazuri:

1. Dacă C. A. F. refuză de a se conforma cererilor de corecturi prevăzute la art. VIII al prezentului caiet de sarcini.

2. In cazul prevăzut la art. X (termene de predare).

3. In cazul când vor fi refuzate mai mult de 10 % din toate lucrările cum e prevăzut la art. VIII.

4. In cazul când prescripțiunile relative la controlul și sborul peste zonele interzise, fără autorizație, nu vor fi observate de C. A. F.

5. In cazul când C. A. F. va ceda altor întreprinderi în total sau în parte aceste lucrări fără autorizație scrisă a Municipiului.

Art. XV.

Municipiul va trebui să facă toate demersurile și să obțină toate autorizațiile, pentru ca nici o întrerupere și nici o stingherire să nu fie adusă executării acestor lucrări, fie de către autorități, fie de către particulari.

Făcut în București la 15 Februarie 1927.

Primarul Municipiului București
(ss) Dr. COSTINESCU

Reprezentantul Companiei Aeriene Franceze
(ss) E. FATTA

Directorul G-ral al Cassei Lucrărilor Municipiului București
Inginer-Șef, C. SFINȚESCU

Inginer, Sub-director al Cadastrului
TH. RĂDULESCU

www.dacoromanica.ro

INFORMAŢIUNI

1. «*Uniunea Internaţională a Oraşelor*», cu sediul la Bruxel, la care, după cum se ştie, Uniunea Română este afiliată, ne-a trimis procesul verbal al reuniunei *biuroului permanent* dela 12 şi 13 Martie 1927, tabloul cu studiul cotizaţiunilor şi proectul de revizuire a statutelor, cerându-ne părerea asupra lor, pentru deliberaţiunile ce vor avea loc în adunarea generală extraordinară, la care suntem invitaţi a lua parte şi care e posibil să aibă loc într'una din Ţările Scandinave sau Elveţia.

In ce priveşte congresul oraşelor, fixat la Sevilla în primele zile ale lunei Octomvrie 1928, s'a stabilit până acum chestiunile care se vor dezbate şi raportorii acelor chestiuni şi anume:

1. *Finanţele comunale,* raportori generali d-nii *Vibaut* şi *Sellier.* Chestionarul s'a redactat deja şi expediat.

2. *Serviciile publice de natură industrială,* al cărui chestionar urmează să fie redactat şi expediat uniunilor membre.

3. *Exproprierea pentru cauză de utilitate publică,* raportor d. *Gascon Y. Marin.*

Rugăm informatorii oraşelor membre ale «Uniunei» să ne trimeată observaţiunile d-lor relative la aceste chestiuni, pentru ca raportul Uniunei române să poată fi gata şi expediat cel mai târziu la finele lui Octomvrie 1927.

Cum în viitoarea adunare generală se vor fixa şi cotizaţiile fiecărei ţări, iar Uniunea Oraşelor din România va fi impusă după proect la o cotizaţie de 4 ori mai mare ca cea actuală, desigur că oraşele membre ale Uniunei române îşi vor plăti cotizaţiile regulat şi la zi, pentru ca Uniunea să-şi poată plăti obligaţia contractată şi să-şi acopere şi datoriile din trecut către Uniunea Internaţională. In acelaş timp rugăm ca şi celelalte oraşe ale României neînscrise încă în Uniunea română, să adereze la programul nostru şi să devină membre ale Uniunei.

* * *

2. Ministerul de Interne amânând *conferinţele urbanistice* anunţate în numărul nostru pe Ianuarie 1927, aceste conferinţe au fost stabilite din nou, prin o circulară a Ministerului de Interne, pentru zilele de 5—7 Iunie 1927, cu aceiaşi conferenţiari menţionaţi în sus zisul număr al «Monitorului». Vom publica o dare de seamă a acelor conferinţe şi a rostului lor conform cererei generale a participanţilor.

Costul numărului special va fi plătit prin ramburs, după cum s'a cerut de D-nii Primari şi şefi de servicii tecnice ce au luat parte la conferinţe.

* * *

3. În acest număr publicăm contractul şi caetul de sarcine făcut de Municipiul Bucureşti cu «*Compagnie Aerienne Française*» pentru ridicarea planului topografic al întregului municipiu prin metoda fotografierei din avion, după cum am anunţat în «Monitorul Uniunei», numărul pe Ianuarie 1927. Credem că prin această publicare aducem un folos oraşelor membre ale Uniunei.

* * *

4. «*Federaţia Internaţională pentru locuinţe şi amenajarea oraşelor*» cu sediul la Londra, ne comunică priu d. prof, inginer Sfinţescu, cum că la 4 Iulie 1927 se va ţine la Luxemburg adunarea secţiunei pentru propulsiunea activităţii pentru locuinţe. Cu această ocazie se va alege şi comitetul secţiunei. Uniunea noastră este invitată a lua parte, ca şi orice membru înscris în sus numita federaţie.

www.dacoromanica.ro

RECENZII

1. *Darea de seamă a congresului internaţional de locuinţe şi amenajarea oraşelor ţinut la Viena în Septembrie 1926* a apărut într'un volum de 196 pagini: Internaţional housingand town—planning congres Vienna 1926, Report part. III».

La începutul volumului sunt trecuţi membrii comitetelor federaţiunei internaţionale pentru locuinţe şi sistematizarea oraşelor (sediul la Londra, 25 Bedford Row) printre care spicuim: *Sir Ebenezer Howard*, preşedinte; iar printre vice-preşedinţi şi *Dr. I. Costinescu*, fost preşedinte al Uniunei Oraşelor din România. Apoi *un consiliu*, format de către reprezentanţii numiţi de asociaţiile afiliate din diferitele ţări, printre care găsim Australia, Austria, Belgia, Canada, Ceho-Slovacia, Danemarca, Finlanda, Franţa, Germania, Marea Britanie, Olanda, Italia, Japonia, Lituania, Norvigia, Palestina, Polonia, Spania şi Statele-Unite. Alte asociaţii din celelalte ţări afiliate nu şi-au numit încă reprezentanţii lor. In fine, un număr fix de membrii, ai consiliului, se aleg pe fiecare an de către adunarea generală anuală. Printre aceşti membri, aleşi de obicei din urbanişti recunoscuţi, găsim şi pe d. *C. Sfinţescu*, profesor de urbanism la şcoala Superioară de Arhitectură din Bucureşti, şi secretarul Uniunii noastre.

O dare de seamă asupra acestui congres ţinut la Viena, s'a publicat şi în «Monitorul Uniunei» în No. 12 pe anul 1926 de către d. inginer C. Sfinţescu, Secretarul Uniunei, care a luat parte la acel congres şi de aceia nu mai insistăm asupra acestei broşuri. Numeroase ilustraţiuni reprezentând locuinţe executate în diverse ţări, alternează cu relaţiunile comunicate de diverşi congresişti, iar la finele broşurei se află şi statutele federaţiunei internaţionale, cari a patronat congresul dela Viena din anul trecut.

2. *Buletinul Societăţii Politechnice* în numărul pe Ianuarie 1927, publică darea de seamă a d-lui ing. *N. Profiri* asupra celui de-al 5-lea Congres Internaţional al drumurilor ţinut la Milan în Septemvrie 1926. In acest congres, la al 5-lea punct al ordinei de zi, s'a discutat şi chestiunea *dezvoltărei şi amenajărei oraşelor în interesul circulaţiei.*

3. Revista *Arhitectura*, publicată cu îngrijirea Soc. Arhitecţilor din România, cu numărul pe 1926, apărut de curând, începe să se ocupe şi de chestiuni de urbanism. D. Arhitect *Cegăneanu* se ocupă într'un astfel de articol cu istoricul desvoltărei Bucureştiului şi arterelor sale de comunicaţie. Trecând la situaţia actuală, autorul critică procedeurile de sistematizare trecută, şi dă un exemplu prea caracteristic, de adevărată nepricepere a organelor administrative, atunci când D-sa se ocupă de gara Obor. Dar nu se foloseşte de acest exemplu spre a arăta gravul inconvenient al acestei gări care, în loc să aibă liniile ferate radiale oraşului, le are inelare şi opreşte astfel desvoltarea cartierelor în loc să le ajute, prin faptul că întretaie complect circulaţia cu numeroase linii de nivel.

D. Cegăneanu este însă în eroare când crede că extinderea oraşului Bucureşti este o chestiune de alegere potrivită a unei linii de demarcaţie, pe care D-sa o şi indică ca o centură de grădini pierdută pentru viitor. Chestiunea aceasta foarte complicată, este de resort mai mult economic de cât administrativ, căci mutatis mutandis: primum habitatio, deinde philosophari .

* **

The American City Mai 1927. Arderea gunoaelor în oraşele mici *de H. V. Pedersen.*

In statul Iowa din Statele Unite ale Americei de Nord se experimentează acum un nou aparat transportabil pentru arderea gunoaelor în care arderea se face chiar în oraş, fără a mai fi nevoie de alte vechicule care să strângă gunoaele.

Arderea se face fără să producă miros şi fără

www.dacoromanica.ro

fum prea mult, totuşi acest aparat este de recomandat mai mult pentru oraşele mai mici (sub 15000 locuitori) unde există mai multe spaţii libere.

In centre prea populate şi cu clădiri înalte şi dense, fumul ar putea aduce neajunsuri locuitorilor.

Aparatul se poate transporta fie cu cai, fie cu un tractor.

El e compus din trei grătare mobile aranjate unele sub altele şi cari se mişcă în direcţii centrare. Construcţia este astfel făcută, că gunoaele se introduc în cantităţi mici printr'o pâlnie aşezată deasupra, de unde cad pe primul grătar, care le transportă, uscându-le, către partea dinapoi a aparatului unde cad pe al doilea grătar aşezat dedesupt. Acest al doilea grătar transportă gunoaele către partea dinainte a maşinei, de asemenea uscându-le şi le lasă să cadă pe al doilea grătar unde sunt arşe cu ajutorul unor injectoare de păcură, iar cenuşa cade untr'un cenuşar dedesupt. Operaţia este continuă.

Suprafaţa grătarelor de uscare este 6 m. p. iar a grătarelor de ardere 2,40 m. p. putând arde până la 5 tone de gunoae în 8 ore de lucru.

T. R.

www.dacoromanica.ro